

Καθηγητῆς Ἀναρέας Θεοδώρου (†)

**Ὁ ἀντι-οικουμενιστής, ὁ ἀντι-παπικός
(1922-2004)**

2. Τὸ Οἰκουμενιστικὸν «Θέατρο» τῆς Ρώμης*

*Τοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Ἀνδρέου Θεοδώρου (†)*

ΣΤΙΣ 6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1987 παίχθηκε στὴ Ρώμη ἓνα πρώτου μεγέθους οἰκουμενιστικὸ θέατρο.

Πρωταγωνιστές του ἦσαν οἱ προκαθήμενοι τῶν δύο μεγάλων Ἐκκλησιῶν, τῆς Παπικῆς καὶ τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς, ποῦ μετείχαν σ' ἓνα παράδοξο «συλλεΐτουργο», σκηνὴ του δὲ ἡ ἐπιβλητικὴ Βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ θεατὲς εὐρὺ ἐκκλησίασμα λατίνων πιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐπίσημοι, καὶ λίγοι –ὡς πιστεύουμε– Ὁρθόδοξοι μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀνωτέρους κληρικοὺς τῆς συνοδείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ὡρα τῆς παραστάσεως ἦταν ἡ τέλεση τῆς λατινικῆς θείας λειτουργίας, μὲ φόντο τὸ διάλογο τῆς ἀγάπης καὶ τὴν προσδοκωμένη ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὡς ἦταν ἐπόμενο, δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὴν παράσταση οἱ ἐναγκαλισμοὶ καὶ οἱ συγκινήσεις, οἱ προσφωνήσεις καὶ οἱ ἀντιφωνήσεις καὶ ἄλλα παρόμοια, τὰ ὁποῖα ἀποσποῦσαν τὰ χειροκροτήματα τῶν παρισταμένων.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοβαρὸ καὶ εἶναι πιθανὸν νὰ δημιουργήσῃ ἐσφαλμένες ἐντυπώσεις καὶ βλαπτικὰ παρεκδοχές, ἃς μοῦ ἐπιτραπεί νὰ ἐπισημάνω κατωτέρω ὠρισμένα στοιχεῖα, θέτοντάς τα κάτω ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη κριτικὴ.

* * *

α. Τὸ πρῶτο, τραγικὸ θὰ ἔλεγα, στοιχεῖο εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ «συλλεΐτουργο».

Γιατί, τί σημαίνει συλλείτουργο; Ὅπως καὶ ἡ λέξις φανερώνει, σημαίνει συμμετοχὴ στὴν τέλεση τῆς θείας λειτουργίας.

Τί δὲ εἶναι ἡ θεία λειτουργία; Ἡ κοινὴ θεία λατρεία –μὲ ἐπίκεντρο τὴν τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας– τὴν ὁποίαν ἀναπέμπει στὸν Τριαδικὸ Θεὸ τὸ εὐχαριστιακὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία.

Εἶναι ἡ λειτουργικὴ ἔκφραση τῆς μυστηριακῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς μιᾶς πίστεως καὶ τοῦ ἐνὸς βαπτίσματος, τοῦ ἐνὸς ἥθους καὶ τῆς μιᾶς παραδόσεως, τῆς μιᾶς λειτουργικῆς ἀγάπης καὶ τῆς «ἐν ὁμονοίᾳ» ὁμολογίας τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Στὴν θεία λειτουργία ἐκφράζεται κατὰ τρόπο συνοπτικὸ καὶ παραστατικὸ ἡ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ βαθεῖα ἐνότητα τοῦ σώματος μὲ τὴν ὑπερφύα του Κεφαλῆ, στὴν μυστηριακὴ κοινωνία τοῦ αὐτοῦ Ποτηρίου τῆς ζωῆς.

Ἄν ὅλα αὐτὰ εἶναι σωστά, τίθεται αὐτομάτως τὸ ἐρώτημα: Στὸ «συλλείτουργο» ποῦ ἔγινε στὴ Ρώμη –ἔστω κι' ἂν ἡ συμμετοχὴ σ' αὐτὸ τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου ἦταν περιορισμένη– ὑπῆρχαν τὰ στοιχεῖα αὐτά, ἡ ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ ἡ καθολικότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως;

Ποῖος ὀρθόδοξος πιστὸς μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ ἓνα τέτοιο πράγμα;

Στὴ Βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου συναντήθηκαν δύο ἐκκλησιολογίαι διαμετρικὰ ἀντίθετες ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη: Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, ἡ φθαρμένη ἐκκλησιολογία τοῦ παπισμοῦ μὲ τὴν ἔκπτωσή της ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἀποστολικὴ παράδοση, μὲ τὰ ἀποκρουστικὰ αὐταρχικὰ μυθεύματά της περὶ τοῦ παπικοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθήτου καὶ μὲ σωρείαν ἄλλων δογματικῶν πλανῶν· καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἡ ἐκκλησιολογία τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀγνή καὶ ἄσπιλη, ὅπως δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ οἰκοδομήθηκε στὸ θεμέλιο τῶν Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν, χωρὶς καμιά ἀπόκλιση ἀπὸ τὴν ἀρχαιο-παράδοτη πίστη τῆς πρώτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ρωτᾶμε: Εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἀντίφαση, λόγος ἀυταναιρούμενος ἢ παρουσία τῆς κορυφῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὸν ρωμαιοπαπικὸ ναὸ καὶ ἡ κατὰ κάποιον τρόπο συμμετοχὴ του στὴ λατινικὴ θεία λειτουργία;

Ἡ παρουσία αὐτὴ δὲν ἔρχεται σὲ σύγκρουση πρὸς τὴν μακραίωνη παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας, στὴ συνειδηση τῆς ὁποίας ὁ Πάπας ἔχει χαρακτηρισθῆ ὡς αἰρετικός, καὶ δὲν ἀνατρέπει τοὺς ἱερούς της

κανόνες, οί ὁποῖοι ἀπαγορεύουν αὐστηρῶς καί τήν ἀπλή ἀκόμα συμπροσευχή μετὰ τῶν αἰρετικῶν;

* * *

β. Τò δεύτερο αἰνιγματικό στοιχείο στήν ὄλη οἰκουμενιστική αὐτή ἐκδήλωση εἶναι ἡ ἀπό κοινοῦ ἀπαγγελία τοῦ ἱεροῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως στήν ἑλληνική, χωρίς τήν προσθήκη τῆς αἰρετικῆς φράσεως τοῦ Filioque (= καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ).

Τò πράγμα –ποῦ κατ’ ἀρχήν εἶναι σωστό– εἶναι ἐνδεχόμενον νά ὀδηγήσει σέ ἄκρως ἐπικίνδυνους ἐντυπωσιασμούς, ὅτι τάχα στò καίριο αὐτò σημεῖο τοῦ περὶ Τριάδος δόγματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπῆλθε ἐνόητα πίστεως μεταξύ τῶν δύο διεσχισμένων Ἐκκλησιῶν.

Πρὸς ἀποτροπήν τοῦ κινδύνου αὐτοῦ, ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά σημειώσω τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἡ ἀπαγγελία τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως χωρίς τò Filioque εἶναι ἀνώδυνη γιὰ τὸν Πάπα. Δὲν σημαίνει κάτι τò πολὺ σημαντικό καὶ οὐσιαστικό. Ἔτσι τò ἀπήγγελεν ἐπὶ αἰῶνες πρὸ τοῦ Σχίσματος τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ καί μετὰ τò Σχίσμα, ἐπὶ μακρὸ χρονικὸ διάστημα, ἡ λατινικὴ Ρώμη ἀπέκρουε πεισιμόνως τήν προσθήκη τῆς φράσεως στò ἱερὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως.

2) Δὲν ἔχομε μέχρι τῆς στιγμῆς τίποτε τò ἐπίσημο σχετικῶς, μίαν αὐθεντικὴ ἀπόφαση τοῦ Πάπα περὶ ἀπαλείψεως τοῦ Filioque. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι τήν ὥρα ποῦ ὁ Πάπας ἀπήγγελε τò Σύμβολο χωρίς τήν ἐπίμαχη φράση, ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἐκφωνοῦσαν: Ex Patre Filioque (= ἐκ τοῦ Πατρὸς καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ).

3) Τò πιὸ σημαντικό ὅμως δὲν εἶναι ἡ ἀπλή ἀπάλειψη τῆς προσθήκης, ἀλλ’ ἡ θεολογία ποῦ βρίσκεται πίσω στò Filioque.

Ἄς μὴ ἀπατώμεθα. Τò Filioque ἀποτελεῖ κορυφαῖο δόγμα τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας, ποῦ διατυπώθηκε ἐπίσημα ἀπὸ λατινικὴ οἰκουμενικὴ Σύνοδο (Λυῶν II, 1274). Εἶναι ἀλήθεια De fide, ποῦ δεσμεύει ἀπόλυτα τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας.

Γιὰ μᾶς ἀντίθετα, τò Filioque εἶναι κορυφαία αἰρετικὴ κακοδοξία, ποῦ πλήττει καίρια τήν ὑποστατικὴ πρόοδο καί σχέση τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὑποβαθμίζει τò πρόσωπο καί τò θεωτικὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποῦ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας, καί ὀδηγεῖ σ’ ἓνα ἀνεπίτρεπτο χριστομονισμό, ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν μπορεῖ νά ἐξέλθει ἡ Λατινικὴ Δύση.

Εἶναι, λοιπόν, δυνατὸν νὰ διαγράψει ὁ Πάπας μὲ μιὰ ἀπλὴ ἀπαγγελία τὴν ἐπίσημη δογματικὴ ἀπόφραση τῆς Ἐκκλησίας του; Νὰ ἀρνηθῆ δηλαδὴ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἐκκλησιολογία του;

Ἄν πάλιν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό, τότε ποίαν σημασίαν εἶχεν ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἀπαγγελία τοῦ Συμβόλου χωρὶς τὸ Filioque; Ἄλλα ἔλεγεν ἡ γλῶσσα καὶ ἄλλα ἐδέχετο ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά του;

* * *

γ. Τὸ τρίτο σημαντικὸ στοιχεῖο εἶναι ἡ θεολογία τῆς «μάνδρας», ἡ τόσον ἐκφραστικὴ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν τάσεων τοῦ παπισμοῦ.

Σύμφωνα μὲ αὐτήν, ἡ παπικὴ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν μάνδρα, στὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἐμπιστεύθηκε τὴν διαποίμανση τῶν λογικῶν του προβάτων.

«Ἀρχιποίμην» δὲ τῆς μάνδρας εἶναι ὁ Πάπας, ὡς διάδοχος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου στὸν Ἀποστολικὸ θρόνον τῆς Ρώμης.

Ὅσοι βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ρώμης εἶναι τὰ ἀποσχισθέντα καὶ παραπλανηθέντα πρόβατα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γυρίσουν πίσω στὴν μάνδρα, νὰ γίνουν πραγματικὰ καὶ ἐνεργὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τῆς ὁποίας αὐτὸς εἶναι ἡ πρώτη, κορυφαία, ἀθθεντικὴ καὶ ἀλάθητη κεφαλή!

Ἔτσι καὶ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην καὶ στὶς πιὸ θερμὰς περιπτώσεις του καὶ στοὺς πιὸ συγκινητικὸς συναδελφικοὺς χαιρετισμοὺς του, δὲν τὸν βλέπει παρὰ σὰν τὸν μεγάλον παραπλανηθέντα ἀδελφόν, σὰν τὸ «ἀπολωλὸς» πρόβατο, ποὺ ἔχει χρέος νὰ τὸ σώσει, νὰ τὸ σηκώσει στοὺς ὤμους του καὶ νὰ τὸ φέρῃ πίσω στὴν αὐλή του!

Μὴ ἀπατώμεθα, ἀδελφοί. Ἡ ἰδέα τοῦ παπικοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθήτου, ποὺ εἶναι τόσο ἀποκρουστικὴ στὴν ὀρθόδοξη συνείδηση γιὰ τὸ ψέμα καὶ τὸν ἡγεμονικὸν αὐταρχισμόν της, βρίσκειτο στοὺς ἄρμους τῆς ρωμαιοπαπικῆς ἐκκλησιολογίας, ἀποτελεῖ τὸ κύτταρον τῆς ἐκκλησιολογικῆς αὐτοσυνειδησίας τοῦ παπισμοῦ.

Τὴν πίστην του αὐτὴ ὁ Πάπας δὲν παραλείπει εὐκαιρία νὰ τὴν διατυπώσῃ καὶ νὰ τὴν διατυμπανίσῃ. Εὐκαίρως ἀκαίρως μᾶς τὴν πετάει κατὰ πρόσωπον καὶ μᾶς δείχνει τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἡ ἀγιότης του ἀντιλαμβάνεται τὴν ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν: ἀρκεῖ μονάχα νὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ πρωτεῖόν του!

Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δὲν πολυπραγμονεῖ. Θὰ σεβασθῆ –τονίζει– τὶς ὀρθόδοξες παραδόσεις μας! Μεγάλῃ του ἡ συγκατάβασις!

Μὲ ἄλλα λόγια ὀνειρεύεται τὴν ἔνωση στὸ πρότυπο τῆς πολυ-
θρύλητης καὶ ἀμαρτωλῆς Οὐνίας, τὴν ὁποῖαν παρὰ τὶς θεατρικὲς
δηλώσεις του, δὲν παύει νὰ θάλλει καὶ νὰ ἐνισχύει σὲ βᾶρος πάντοτε
τῆς ἀδελφῆς Ὁρθοδοξίας!

* * *

δ. Τέταρτο στοιχεῖο πολὺ σημαντικὸ εἶναι ὁ διατυμπανιζόμενος
διάλογος τῆς ἀγάπης.

Μὰ ἡ ἀγάπη δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀντικείμενο διαλόγου. Ὡς κυριακὴ
ἐντολὴ ὑπάρχει ἀπὸ μόνη της στὶς καρδιές μας. Σὲ περίπτωσι δὲ
ποῦ ἀπουσιάζει, κανένας διάλογος δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀποκαταστήσει.

Ἀντίθετα, ἐκεῖνο ποῦ πρέπει ν' ἀποτελέσει ἀντικείμενο διαλόγου
εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴ διεσχισμένη χριστιανο-
σύνη (στὶς ἑτερόδοξες «ἐκκλησίες»).

Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο πρέπει νὰ συζητήσουμε, νὰ δια-
λεχθοῦμε, νὰ βροῦμε καὶ νὰ ἐντοπίσουμε τὴν λυτρωτικὴν ἀλήθεια.

Γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους βέβαια δὲν ὑπάρχει κανένας ἀπολύτως
προβληματισμός. Στὴν Ἐκκλησίᾳ μας ὑπάρχει ὁλόκληρη ἡ ἀλήθεια,
ὅπως τὴν ἐφανερώσαν ὁ Χριστὸς καὶ τὴν παρέδωσαν οἱ Ἀπόστολοι.
Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι καὶ λέγεται «Καθολικὴ καὶ
Ἀποστολική».

Γιὰ νὰ φανερωθῇ ὁμως ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος
ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸ θεολογικὸ διάλογο, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ διεξάγεται
μὲ βήματα προσεκτικὰ καὶ μὲ πολλὴ σύνεση καὶ διάκριση.

Σὲ περίπτωσι ὁμως ποῦ ὁ λεγόμενος διάλογος τῆς ἀγάπης
τονίζεται ὑπερβολικὰ καὶ διεξάγεται σὲ βᾶρος τοῦ διαλόγου τῆς
ἀληθείας, οἱ κίνδυνοι ποῦ διαγράφονται εἶναι πολλοὶ καὶ σημαντικοί.

Τὰ βήματα πρὸς τὴν ἔνωση εἶναι ἀπρόσεκτα καὶ βιαστικά. Ὁ
Οἰκουμενισμὸς γίνεται παγίδα μὲ ἀπροσμέτρητες συνέπειες γιὰ τὴν
ἀληθινὴ ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν.

Γιατὶ μόνον ὁ διάλογος τῆς ἀληθείας μπορεῖ νὰ βοηθήσει τὶς
Ἐκκλησίες σὲ μιὰ ἀληθινὴ προσέγγισι, σὲ μιὰ σχέση ποῦ μπορεῖ νὰ
διευκολύνει τὴν πραγματικὴ τους συνένωσι.

Ἐπίσης πολὺ ἐπικίνδυνη καὶ ἐξωπραγματικὴ εἶναι ἡ τοποθέτησι:
προχωροῦμε στὸν διάλογο τῆς ἀγάπης, στηριζόμενοι στὰ πολλὰ κοινὰ
σημεῖα ποῦ μᾶς συνδέουν.

Μὰ τὸ πρόβλημα στὴν ὑπόθεσι τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν εἶναι ἡ κοινὴ

ἀγάπη καὶ ἡ πίστη τους, ἀλλ' οἱ διαφορὲς καὶ τὰ σχίσματά τους. Αὐτὰ ἀποτελοῦν τὴν νόσο, ποῦ πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε καὶ νὰ θεραπεύσουμε.

Ἄν σ' ἓνα σωματικὸ ὄργανισμὸ ὑπάρχει καρκίνος τοῦ πνεύμονος, τί ὠφελεῖ τὸν ἄρρωστο ἂν τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Σώματός του –τὰ χέρια, τὰ πόδια κ.λ.π.– εἶναι ὑγιή;

Ἔτσι κ' ἐδῶ, μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν πολλὰ σημεῖα κοινῆς πίστεως καὶ ὁμοφωνίας, ὅμως τὸ καρκίνωμα τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ βαρεῖα νόσος των, εἶναι οἱ πολλὲς καὶ ποικίλες διαφορὲς καὶ ἀντιθέσεις τους. Αὐτὲς πρέπει νὰ διευθετηθοῦν, γιὰ νὰ ἀποκτήσει ὑγείαν ὁ διεκκλησιαστικὸς ὄργανισμός.

Ἐκτὸς ἐάν, ἡ ἀνωτέρω τοποθέτηση λαμβάνεται σὰν πρόσχημα γιὰ νὰ προχωρήσουμε σὲ μιὰ λαϊκίστικη ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν, σ' ἓνα ἐνωτικὸ κατασκευάσμα γρήγορο καὶ βεβιασμένο, ποῦ θὰ στηρίζεται στὴν ἄμμο καὶ μὲ τὸ πρῶτο φύσημα τοῦ ἀνέμου θὰ καταρρεύσει.

Καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει ἰδιαίτερος νὰ προσέξουμε. Μάλιστα οἱ ταγοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Ἄν, ἐλαυνόμενοι ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κακῶς νοουμένου Οἰκου-
μενισμοῦ, θελήσουν νὰ ἀποβάλουν τὸν ἐκκλησιολογικὸν «ἐπαρχιω-
τισμὸν» (μὲ τὸν ὁποῖον κατηγοροῦν τοὺς ὀρθοδόξους συντηρικοὺς
χριστιανούς!) καὶ νὰ κάνουν ἀνοίγματα θεαματικὰ στὸ διαχριστιανικὸ
θέατρο τῆς Οἰκουμένης· ἂν, ἀντὶ τοῦ συνετοῦ καὶ περισκεμμένου
θεολογικοῦ διαλόγου τῆς ἀλήθειας, τὸν ὁποῖον ὀφείλουν νὰ κάνουν
μὲ βαρὺ αἶσθημα εὐθύνης, μὲ ταπείνωση καρδίας καὶ φόβο Θεοῦ,
ἐπιδοθοῦν σὲ ἀλχημείες καὶ ἄλματα οἰκουμενιστικά· ἂν, ἀντὶ μιᾶς
πραγματικῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ θεμελίου τῆς μιᾶς
πίστεως καὶ τοῦ ἐνὸς βαπτίσματος, ἐπιδιώξουν μιὰν ἐξωτερικὴ
συγκόλληση τῶν Ἐκκλησιῶν, ἓνα ἐκκλησιολογικὸ τερατούργημα καὶ
ἓνα νόθο συμβιβασμό, ἃς εἶναι βέβαιοι ὅτι ἐκεῖνο ποῦ τελικὰ θὰ
κατορθώσουν εἶναι ἡ διάσχιση τοῦ χιτῶνος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Σὲ μιὰ τέτοια προοπτικὴ, σημαντικὸ μέρος τοῦ ὀρθοδόξου
πληρώματος δὲν θὰ τοὺς ἀκολουθήσουν. Καὶ τὸ σχίσμα στοὺς κόλπους
τῆς Ὁρθοδοξίας μας θὰ εἶναι βέβαιο· σχίσμα πρωτοφανὲς καὶ
ἀδυσώπητο!

(*) Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 770/25.12.1987.